

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันได้มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แต่พบว่ายังมีปัญหาเรื่องคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ดังนั้นจึงทำการศึกษาอิทธิพลของระยะสุกแก่ทางสรีรวิทยา วิธีเก็บเกี่ยว และสภาพการเก็บรักษาที่มีผลต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ 1 โดยแบ่งเป็น 3 การทดลองดังนี้ การทดลองที่ 1 ศึกษาระยะสุกแก่ทางสรีรวิทยาของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ 1 พบว่า ระยะสุกแก่ทางสรีรวิทยาอยู่ที่ 48 วันหลังดอกบาน ซึ่งเป็นระยะที่เมล็ดมีน้ำหนักแห้งสูงสุด การทดลองที่ 2 ศึกษาวิธีการเก็บเกี่ยวที่เกษตรกรนิยมปฏิบัติ แบ่งการเก็บเกี่ยวเป็น 3 วิธีคือ การเก็บเกี่ยว 1 ครั้ง การเก็บเกี่ยว 2 ครั้ง และการเก็บเกี่ยว 3 ครั้ง พบว่า การเก็บเกี่ยว 2 ครั้งคือ การเก็บครั้งที่ 1 ที่ 88 วันหลังปลูก และการเก็บครั้งที่ 2 หลังจากเก็บครั้งแรก 8 วัน ทำให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดี และมีผลผลิตเมล็ดดีสูงที่สุด การทดลองที่ 3 ศึกษาการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ที่ได้จากวิธีการเก็บเกี่ยวที่แตกต่างกัน แบ่งเป็น 2 การทดลองย่อยคือ การเก็บรักษาในห้องเก็บเมล็ดพันธุ์ศูนย์ขยายพันธุ์พืช อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 60 เปอร์เซ็นต์ และเก็บที่อุณหภูมิห้อง พบว่า การเก็บรักษาเมล็ดถั่วเหลืองฝักสดให้ได้ระยะเวลานานหากแยกวิธีการเก็บเกี่ยวแล้ว เมล็ดที่ได้จากการเลือกปลิดฝักแก่จะสามารถเก็บไว้ได้นานในทุกสภาพและทุกภาชนะ ส่วนภาชนะในการเก็บรักษา ถุงพลาสติกและปี๊บสามารถเก็บรักษาเมล็ดได้นานที่สุด